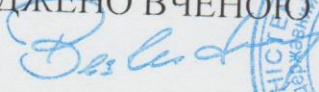

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

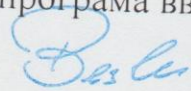
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Психологія

першого рівня вищої освіти (бакалавр)
за спеціальністю: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти
Професійна кваліфікація: Вчитель біології та здоров'я людини базової
середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради
Олександр БЕЗЛЮДНИЙ
протокол № 13 від 26 вересня 2022р.

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2022 р.

Ректор УДПУ імені Павла Тичини
Олександр БЕЗЛЮДНИЙ
(наказ № 60 від «09» травня 2022р.)

Умань, 2022 рік

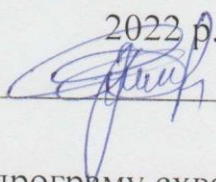
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта/Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Психологія
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший рівень вищої освіти
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
КВАЛІФІКАЦІЯ ОСВІТНЯ	Бакалавр середньої освіти
КВАЛІФІКАЦІЯ ПРОФЕСІЙНА	Вчитель біології та здоров'я людини базової середньої освіти

Освітньо-професійну програму схвалено на засіданні кафедри
біології методики її навчання

УДПУ імені Павла Тичини

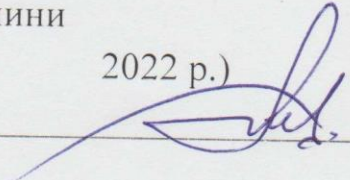
(протокол № від 2022 р.)

Завідувач кафедри Ігор КРАСНОШТАН

Освітньо-професійну програму схвалено вченою радою
природничо-географічного факультету

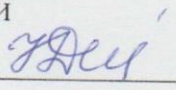
УДПУ імені Павла Тичини

(протокол № від 2022 р.)

Голова вченої ради Валерій МИКОЛАЙКО

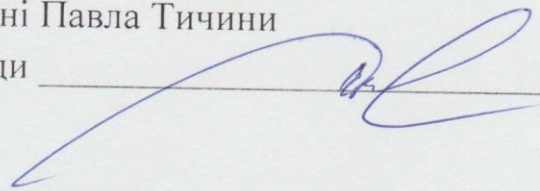
Освітньо-професійну програму погоджено
навчально-методичним відділом

УДПУ імені Павла Тичини

Начальник відділу Ірина ДЕНИСЮК

Освітньо-професійну програму погоджено
навчально-методичною радою

УДПУ імені Павла Тичини

Голова ради Валентина РОЗГОН

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена проєктною групою кафедри біології та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Керівник проєктної групи (гарант освітньої програми):

Миколайко Ірина Іванівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени проєктної групи:

Сорокіна Світлана Іванівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Скакун Вікторія Олександрівна – кандидат біологічних наук, викладач кафедри біології та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Ця освітня програма (освітньо-професійна програма) не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Стейкхолдери:

Ткаченко Лідія Павлівна – директор Громівської гімназії Паланської сільської ради Уманського району Черкаської області.

Скарбовська Таміла Михайлівна – директор Уманської загальноосвітньої школи I-III ступенів №9 Уманської міської ради Черкаської області.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Психологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, природничо-географічний факультет, кафедра біології та методики її навчання, кафедра психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший рівень вищої освіти Кваліфікація: Вчитель біології та основ здоров'я базової середньої освіти.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Психологія)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію серія НД №2489141 на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016 р. №1565. Термін дії сертифікату до 01.07.2026 р.
Цикл/рівень	FQ-EHEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти Наявність ступеня молодшого бакалавра/молодшого спеціаліста
Мова викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	Зр.10м.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Освітня програма підготовки здобувачів вищої освіти опубліковується на сайті Університету https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy в рубриці «Навчання. Освітні програми»
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі біологічної, психологічної та педагогічної наук, здатного на високому професійному рівні виконувати свої обов'язки та вирішувати практичні проблеми відповідно до вимог Нової української школи, керуючись моральними та етичними принципами, готового до формування загальних та фахових компетентностей та до подальшого саморозвитку та навчання.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка; Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Код і найменування відповідної деталізованої галузі за Міжнародною стандартною класифікацією освіти: 0114 Teacher training with subject specialisation Об'єкт вивчення: освітній процес у закладі загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) за предметною спеціальністю Біологія та здоров'я людини. Цілі навчання: формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання біології та основ здоров'я, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні

	засади відповідних до предметної спеціальності наук, достатні для формування предметних компетентностей; біології, педагогіки та психології, методики навчання з предметної спеціальності (Біологія та здоров'я людини), рівень базової середньої освіти. Методи, методики та технології: загальнонаукові і психолого-педагогічні методи; методики провадження інноваційної діяльності та інтегрування; методи біології та наук про здоров'я; освітні технології та методики формування загальних і спеціальних компетентностей, моніторингу освітньої діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії учасників освітнього процесу. Інструменти та обладнання: навчально-методичний інструментарій, обладнання та устаткування, необхідне для формування предметних компетентностей, технічні засоби навчання, друковані та Інтернет-джерела інформації, необхідні в освітньому процесі; використання баз інших установ для проведення навчальних практик і педагогічної практики в базовій середній школі. Програма підготовки складається з 4 циклів. Обов'язкові дисципліни: – 150 кредитів ЄКТС (62,5%). Дисципліни вільного вибору здобувача: – 60 кредитів ЄКТС (25%). Практична підготовка – 24 кредитів ЄКТС (10%). Атестація та виконання кваліфікаційної випускової роботи – 6 кредитів ЄКТС (2,5%).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію і передбачає практичну підготовку фахівців в галузі біології із широким доступом до працевлаштування на посадах вчителя біології та основ здоров'я у закладах базової середньої освіти, забезпечуючи конкурентоспроможність випускників програми. Базова підготовка дозволяє продовжити навчання в магістратурі за спорідненими спеціальностями.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-професійна програма передбачає здобуття сучасних, системних знань, умінь і навичок із сфери предметної області, достатніх для організації ефективного компетентісно-орієнтованого навчання біології, здоров'я людини та інноваційної професійної діяльності у закладах базової середньої освіти.
Особливості програми	Програма передбачає міждисциплінарну підготовку фахівців із сучасним науковим світоглядом, яка здійснюється у професійно-орієнтованому освітньому просторі та дозволяє сформувати у здобувачів вищої освіти загальні та фахові компетентності та відповідні орієнтири на новітні технології навчання біології та здоров'я людини відповідно до освітнього простору, де на сучасному етапі є потреба у багатопрофільних фахівцях, здійснення організації та проведенні освітньої діяльності. Практичну реалізацію отриманих бакалаврами предметних та педагогічних компетентностей у сучасному освітньому середовищі забезпечують практики (навчальна комплексна, професійно-орієнтована, предметна, виробнича та педагогічна).

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність галузі біологічних досліджень та закладах базової середньої освіти. Професійні види робіт за ДК 003:2010: 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти 1229.4 21897 Завідувач кабінету навчального 1229.4 21958 Завідувач лабораторії (освіта) 1229.6 Керівник гуртка 2351.2 Консультант з питань здорового способу життя 2359.2 Методист-валеолог, Педагог-валеолог 24275 Організатор позакласної та позашкільної роботи з дітьми 3211 Лаборант (біологічні дослідження) 3340 Лаборант (освіта) 3491 Лаборант наукового підрозділу (інші сфери (галузі) наукових досліджень) 22 Професіонали в галузі наук про життя та медичних наук 221 Професіонали в галузі наук про життя та медичних наук 2211 Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій 2211.1 Наукові співробітники (біологія, ботаніка, зоологія та ін.) 2211.2 Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій - код 33 фахівці в галузі освіти
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмами другого (магістерського) рівня. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, індивідуально-творчий та системний підходи. Освітні технології: проблемно-розвивальні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проєктні. Форми навчання – традиційні, дистанційне/змішане; лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття, самостійна та індивідуальна робота, виробничі практики, консультації із викладачами, підготовка бакалаврської роботи. Дистанційне навчання здійснюється за допомогою систем: Moodle.
Оцінювання	Формами оцінювання навчальних досягнень контролю знань здобувачів освітньої програми є поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, для перевірки рівня готовності здобувачів ОПП до виконання певного виду роботи. Модульний контроль відбувається після вивчення програмного матеріалу певного модуля у вигляді контрольних заходів передбачених робочою програмою дисципліни. Рейтингова оцінка здобувачів ОПП складається із оцінок всіх видів діяльності. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти. Здобувач допускається до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених індивідуальним планом на семестр. Проведення семестрового контролю здійснюється у формі заліку чи екзамену або за без сесійною формою (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни

	балів) Підсумкова атестація випускників освітньої програми проводиться у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену. Проведення всіх форм оцінювання здійснюється на підставі «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (https://udpu.edu.ua/documents/doc)
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі біологічної освіти професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогіки, психології, біології, хімії характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області (біологія та здоров'я людини, психологія), специфіки професійної діяльності для формування в учнів наукового світогляду. ЗК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційні та комунікаційні, здійснювати обробку інформації з різних джерел для забезпечення високої якості освітнього процесу, самовдосконалення та навчання впродовж життя. ЗК 3. Здатність адаптуватися до динамічного сьогодення та майбутнього, діяти в новій ситуації, готовність застосовувати набутий досвід для збереження власного здоров'я та здоров'я інших. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; уміння вести наукову бесіду та дискусію українською мовою на належному фаховому рівні, презентувати результати наукових досліджень в усній та письмовій формі. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою; уміння вести наукову бесіду та дискусію англійською мовою на належному фаховому рівні, презентувати результати наукових досліджень в усній та письмовій формі. ЗК 6. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності, застосування набутих знань у життєвих та професійних ситуаціях. ЗК 7. Здатність працювати автономно та в команді, генерувати нові ідеї, оцінювати і забезпечувати якість виконуваних робіт, приймати обґрунтовані рішення. ЗК 8. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку. ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у його розвитку.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність демонструвати базові теоретичні, практичні та методологічні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей. ФК 2. Здатність формувати в учнів загальні та предметні

	компетентності, відповідно до вимог стандарту середньої освіти. ФК 3. Здатність усвідомлювати та інтерпретувати вивчене, аналізувати і систематизувати, порівнювати і формувати й науково аргументувати власну позицію, брати активну участь у дискусіях. ФК 4. Здатність виконувати науково-дослідну роботу і вирішувати наукові завдання: здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів, прийомів і засобів у польових і лабораторних умовах і звітувати про результати. ФК 5. Здатність володіти термінологією та символікою біологічної мови; знання провідних законів і теорій в біології, механізмів розвитку та протікання фізико-хімічних, біологічних процесів організму людини, формування процесів здоров'язбереження, психічних процесів. ФК 6. Здатність використовувати навички роботи з лабораторним устаткуванням для вирішення експериментальних та практичних завдань. ФК 7. Здатність здійснювати контроль та об'єктивне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. ФК 8. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу. ФК 9. Здатність оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, аналізувати та оцінювати проблеми у сфері освіти, визначати сприятливі умови для її прискореного інноваційного розвитку, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання суспільно важливих та особистих проблем. ФК 10. Здатність застосовувати соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, дисциплінованість, вимогливість, принциповість, організованість, працьовитість, відповідальність, толерантність, креативність, комунікативність у професійній діяльності. ФК 11. Здатність упроваджувати інноваційні, інформаційно-комунікаційні, здоров'язбережувальні, профілактичні, оздоровчі та психологічні технології в професійній діяльності. ФК 12. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог національного і міжнародного законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.
7 – Нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах програмних результатів навчання	
	ПРН 1. Володіти знаннями з основ філософії, історії і культури України, що сприяють соціалізації особистості, розвитку її загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, сприйняттю етичних цінностей, реалізації своїх прав та обов'язків як члена суспільства. ПРН 2. Застосовувати спілкування в діалоговому режимі з колегами та цільовою аудиторією, письмового відображення та презентації результатів своїх досліджень українською мовою. ПРН 3. Застосовувати іноземні мови в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами; користуватися усним мовленням у межах фахової, побутової, суспільно-

політичної тематики.

ПРН 4. Демонструвати сучасні досягнення науки та практики в галузі педагогіки; знати державні стандарти освіти та модельні програми природничої освітньої галузі, узагальнювати інформацією щодо організації та нормативно-правової бази, трансформаційних процесів, які відбуваються в системі вищої освіти України; розширювати знання основних методологічних принципів наукового дослідження, методологічного і методичного інструментарію проведення наукових досліджень; демонструвати у педагогічній діяльності культуру професійного мовлення, володіння технікою мовлення, професійними особливостями голосу, визначати рівні, стилі та бар'єри слухання, доцільно вибирати словесні дії впливу на сфери особистості школяра.

ПРН 5. Знати, розуміти і використовувати рекомендації з методики навчання біології та здоров'я людини в освітній програмі базової середньої школи; уміє аналізувати й визначати зміст і структуру навчальних програм, підручників із біології та основ здоров'я для планування основних форм організації навчання учнів; уміти конструювати різні типи уроків з біології, природознавства та основ здоров'я, застосовуючи інноваційні методики; вміти організувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.

ПРН 6. Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію й специфіку сімейних стосунків та враховувати вікові особливості людини в психолого-педагогічній роботі.

ПРН 7. Використовувати основні положення законодавства з охорони праці, екологічного права та цивільного захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій у професійній діяльності; обґрунтовувати вибір безпечних режимів праці та організовувати діяльність виробничого колективу з урахуванням вимог охорони праці.

ПРН 8. Розуміти сутність та зміст сучасних інформаційно-комунікативних технологій навчання біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти, в тому числі дистанційної освіти; уміти виконувати комп'ютерні обчислення, що мають відношення до біологічних та хімічних проблем, проблем здоров'я людини, використовуючи належне програмне забезпечення та принаймні одну мову програмування.

ПРН 9. Володіти ґрунтовними знаннями предметної області; знати біологічну термінологію і номенклатуру, наукові поняття, закони, концепції, вчення та теорії; розуміти загальну структуру біологічної науки; знати та розуміти історію та закономірності розвитку біології, її місце у загальній системі знань про природу і суспільство.

ПРН 10. Знати сучасну систему живих організмів та методологію систематики, теоретичні засади біогеографії.

ПРН 11. Демонструвати знання будови живих організмів, їх фундаментальних біологічних процесів для пояснення функціональних особливостей на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання й поширення, охорону та відтворення.

ПРН 12. Знати будову й функції організму людини, основи здорового способу життя. Демонструвати знання основних принципів збереження й зміцнення здоров'я, формування ціннісних орієнтацій щодо здорового способу життя.

ПРН 13. Знати основні закони й положення генетики, молекулярної біології, теорії еволюції.

ПРН 14. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів. Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму.

ПРН 15. Знати вчення про періодичну зміну властивостей хімічних елементів та їх сполук, про будову речовини та розуміти взаємозв'язок між ними; знати класифікацію, будову, властивості, способи одержання неорганічних та органічних речовин та розуміти генетичні зв'язки між ними.

ПРН 16. Виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження з дотриманням

норм академічної доброчесності та організовувати науково-дослідну роботу з учнями, інтерпретувати результати досліджень та робити висновки, готувати результати наукових робіт до оприлюднення; уміти виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарії.

ПРН 17. Використовувати базові знання аграрної науки (рослинництво, агротехнології, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, захист рослин) в професійній діяльності.

ПРН 18. Мати навички виділення, ідентифікації, зберігання, культивування, іммобілізації біологічних агентів, здійснювати оптимізацію поживних середовищ, виділення та очищення цільового продукту, використовуючи сучасні біотехнологічні методи та прийоми, притаманні певному напрямку біотехнології.

ПРН 18. Демонструвати знання і розуміння основ загальної екології, принципів оптимального природокористування й охорони природи; сприяти формуванню екологічної свідомості.

ПРН 19. Аналізувати фізико-хімічні властивості та функціональну роль біологічних макромолекул і молекулярних комплексів живих організмів, характер взаємодії їх з іонами, молекулами і радикалами, їхню будову й енергетику процесів.

ПРН 20. Використовувати знання для здійснення практичної професійної діяльності: розробка та впровадження програм психодіагностики, корекційно-консультативної роботи, тренінгів; співпрацю з фахівцями з інших галузей; опановувати інформацією щодо змісту, видів, закономірностей розвитку та функціонування різних психічних, соціально-психологічних та особистісних явищ.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти: 1 доктор сільськогосподарських наук, професор; 12 кандидати наук (1 – педагогічних наук, 1 – економічних, 3 – сільськогосподарських, 6 – біологічних). Усі викладачі ОП мають діючі профілі в професійних наукових мережах ORCID, ResearcherID, Google Scholar. З метою підвищення фахового рівня усі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, зокрема закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічна база містить профільні лабораторії, кабінети, науково-дослідні лабораторії і центри, які забезпечені комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, а також агробіологічну станцію, зоологічний і геологічний музеї, спортивні майданчики, спортивну залу, тренажерні зали. Для проведення лекційних, практичних, семінарських і лабораторних занять, інформаційного пошуку та обробки результатів досліджень наявні спеціалізовані комп'ютерні класи, бібліотека, читальні зали з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент. Щорічно оновлену інформацію про організацію освітньої діяльності для підготовки здобувачів вищої освіти розміщують на сайті університету https://udpu.edu.ua у рубриці «Навчання». На сайті університету також висвітлюють: академічний календар (оновлений на

	кожний навчальний рік); графік освітнього процесу (оновлений на кожний навчальний рік); нормативні документи (положення), які регламентують організацію освітнього процесу в Університеті. Усі дисципліни освітньої програми забезпечені: силабусами; робочими програмами навчальних дисциплін; навчально-методичними комплексами дисциплін; методичними рекомендаціями до практичних, лабораторних робіт; завданнями для організації самостійної роботи студентів; завданнями для поточного та підсумкового контролю; робочими програмами практичної підготовки; методичними вказівками та тематикою кваліфікаційних робіт; матеріалами для проведення підсумкової атестації; підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками; фаховими періодичними виданнями. Здобувачі мають доступ до сайту факультету (https://pgf.udpu.edu.ua/), електронної бібліотеки (https://library.udpu.edu.ua/), електронного освітнього середовища Moodle (https://dls.udpu.edu.ua/), інституційного репозитарію (https://dspace.udpu.edu.ua/).
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти, проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо. Основні цілі і завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини». Заключено договори: Національний ботанічний сад НАН України імені М. М. Гришка; Біосферний заповідник «Асканія-Нова» імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН; Карпатський національний природничий парк; Шацький національний природний парк; НПП «Кармелюкове Поділля»; станція юних туристів м. Умань Черкаської обл. У відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 01.02.2012 р. № 48 «Про затвердження Порядку проведення військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу», спільного наказу Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 11.11.04 № 531/857 «Про затвердження Інструкції про організацію підготовки офіцерів запасу з числа студентів вищих навчальних закладів», договорів № 919-5 від 23.01.2012 року з Сумським Державним університетом, № 3 від 02.03.2012 р. з Військовою академією (м. Одеса) «Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу»

	може здійснюватись військова підготовка студентів за програмою офіцерів запасу.
Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на академічну мобільність реалізується на підставі міжнародних програм і проектів, договорів про співробітництво в галузі освіти та науки між Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини та закладами партнерами або з власної ініціативи здобувача за підтримки адміністрації Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини на основі індивідуальних запрошень та на підставі міжурядових, міжнародних проектів. Закладами-партнерами освітнього обміну є: Поморська академія в м. Слупську (республіка Польща); Державна вища професійна школа імені Я. А. Коменського в м. Лешно (республіка Польща); Академія імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (республіка Польща); Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнєзно (республіка Польща); Університет Бледжик Шейх Едебалі та Алладин Кейкубат Університет у м. Аланья (Туреччина), програма Mevlana. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини є співкоординатором міжнародних проектів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних здобувачів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Психологія»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 01	Історія та культура України	4	іспит
ОК 02	Українська мова за професійним спрямуванням	3	іспит
ОК 03	Іноземна мова	8	іспит, залік
ОК 04	Філософія	3	іспит
ОК 05	Анатомія і морфологія рослин	3	іспит
ОК 06	Зоологія безхребетних	3	іспит
ОК 07	Систематика рослин	4	іспит
ОК 08	Зоологія хребетних	4	іспит
ОК 09	Мікологія	4	іспит
ОК 10	Анатомія людини	4	іспит
ОК 11	Вікова та педагогічна психологія	5	іспит
ОК 12	Психологія спілкування	5	іспит
ОК 13	Теорія та історія педагогіки	8	іспит
ОК 14	Психологія	6	іспит
ОК.15	Вікова фізіологія та шкільна гігієна з основами медичних знань	3	залік

ОК 16	Методика навчання біології та природознавства	7	іспит, залік
ОК 17	Методика вивчення інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека і добробут»	3	іспит
ОК 18	Соціальна психологія	4	іспит
ОК 19	Охорона праці та безпека життєдіяльності	3	залік
ОК 20	ІК технології в галузі	3	залік
ОК 21	Фізіологія людини і тварин	4	іспит
ОК 22	Фізіологія рослин	5	іспит
ОК 23	Генетика з основами селекції	4	іспит
ОК 24	Основи сільського господарства	4	іспит
ОК 25	Гістологія з основами цитології та ембріології	3	залік
ОК 26	Ґрунтознавство	3	іспит
ОК 27	Основи психологічного консультування	4	залік
ОК 28	Психодіагностика	5	іспит
ОК 29	Методика роботи психолога	5	іспит
ОК 30	Біотехнологія та генна інженерія	4	іспит
ОК 31	Загальна екологія	3	залік
ОК 32	Історія психології	4	іспит
ОК 33	Неорганічна хімія	3	залік
ОК 34	Біоорганічна хімія	3	залік
ОК 35	Здоров'я людини та здоровий спосіб життя	3	залік
ОК 36	Мікробіологія з основами вірусології та імунології	3	іспит
ОК 37	Фізичне виховання	4	залік
	Курсова робота з психологічних дисциплін	1	
	Курсова робота з педагогіки	1	
	Курсова робота з біологічних дисциплін	1	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		150	
Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
Практична підготовка			
ПП 01	Навчальна практика з ботаніки та зоології	3	залік
ПП 02	Навчальна професійно-орієнтована практика	3	залік
ПП 03	Навчальна (педагогічна) практика	3	залік
ПП 04	Навчальна предметна практика	3	залік
ПП 05	Виробнича практика	12	іспит, залік
Атестація та виконання кваліфікаційної випускової роботи		6	іспит, публічний захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг освітньої програми		240	

*Широкий вибір ВК1-ВК15 здійснюється із загальноуніверситетського переліку вибірових дисциплін

3 Перелік компонент освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Психологія» та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)
1 семестр	
ОК 01	Історія та культура України
ОК 02	Українська мова за професійним спрямуванням
ОК 03	Іноземна мова
ОК 05	Анатомія і морфологія рослин
ОК 06	Зоологія безхребетних
ОК 14	Психологія
ОК.15	Вікова фізіологія та шкільна гігієна з основами медичних знань
ОК 19	Охорона праці та безпека життєдіяльності
ОК 25	Гістологія з основами цитології та ембріології
ОК 31	Загальна екологія
ОК 37	Фізичне виховання
2 семестр	
ОК 03	Іноземна мова
ОК 07	Систематика рослин
ОК 08	Зоологія хребетних
ОК 10	Анатомія людини
ОК 11	Вікова та педагогічна психологія
ОК 13	Теорія та історія педагогіки
ОК 14	Психологія
ОК 20	ІКТ технології в галузі
ОК 37	Фізичне виховання
ПП.01	Навчальна практика з ботаніки та зоології
3 семестр	
ОК 03	Іноземна мова
ОК 09	Мікологія
ОК 11	Вікова та педагогічна психологія
ОК 13	Теорія та історія педагогіки
ОК 26	Ґрунтознавство
ОК 28	Психодіагностика
ОК 33	Неорганічна хімія
ВВ. 01	Дисципліна вільного вибору здобувача
ВВ. 02	Дисципліна вільного вибору здобувача
ВВ. 04	Дисципліна вільного вибору здобувача
4 семестр	
ОК 03	Іноземна мова
ОК 12	Психологія спілкування
ОК 13	Теорія та історія педагогіки
ОК 24	Основи сільського господарства
ОК 27	Основи психологічного консультування
ОК 35	Здоров'я людини та здоровий спосіб життя
ВВ. 03	Дисципліна вільного вибору здобувача
ВВ. 05	Дисципліна вільного вибору здобувача
ПП.02	Навчальна професійно-орієнтована практика
	Курсова робота з психологічних дисциплін

5 семестр	
ОК 04	Філософія
ОК 12	Психологія спілкування
ОК 16	Методика навчання біології та природознавства
ОК 18	Соціальна психологія
ОК 22	Фізіологія рослин
ОК 27	Основи психологічного консультування
ОК 36	Мікробіологія з основами вірусології та імунології
ВВ. 06	Дисципліна вільного вибору здобувача
ПП.03	Навчальна (педагогічна) практика
	Курсова робота з педагогіки
6 семестр	
ОК 16	Методика навчання біології та природознавства
ОК 17	Методика вивчення інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека і добробут»
ОК 18	Соціальна психологія
ОК 21	Фізіологія людини і тварин
ОК 22	Фізіологія рослин
ОК 29	Методика роботи психолога
ВВ. 07	Дисципліна вільного вибору здобувача
ВВ. 08	Дисципліна вільного вибору здобувача
ПП.04	Навчальна предметна практика
7 семестр	
ОК 21	Фізіологія людини і тварин
ОК 23	Генетика з основами селекції
ОК 29	Методика роботи психолога
ОК 30	Біотехнологія та генна інженерія
ОК 32	Історія психології
ОК 34	Біоорганічна хімія
ВВ. 09	Дисципліна вільного вибору здобувача
ВВ. 10	Дисципліна вільного вибору здобувача
ПП.05	Виробнича практика
	Курсова робота з біологічних дисциплін
8 семестр	
ОК 30	Біотехнологія та генна інженерія
ОК 32	Історія психології
ВВ. 11	Дисципліна вільного вибору здобувача
ВВ. 12	Дисципліна вільного вибору здобувача
ВВ. 13	Дисципліна вільного вибору здобувача
ВВ. 14	Дисципліна вільного вибору здобувача
ВВ. 15	Дисципліна вільного вибору здобувача
ПП.05	Виробнича практика
	Атестація

4. Опис програми

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Обов'язкові компоненти ОП		
ЗК/ФК	ПРН	Назва дисципліни
ЗК 2, ЗК 8, ЗК 9, ФК 10, ФК 14.	ПРН 13, ПРН 19.	Історія та культура України

ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8. ФК 6, ФК 9.	ПРН 13, ПРН 19.	Українська мова за професійним спрямуванням
ЗК 2, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 13, ПРН 14.	Іноземна мова
ЗК 2, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9. ФК 3.	ПРН 2, ПРН 13, ПРН 23.	Філософія
ЗК 2, ЗК 6. ФК 1, ФК 5, ФК 11.	ПРН 2, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11.	Анатомія і морфологія рослин
ЗК 2, ЗК 3. ФК 1, ФК 6, ФК 10.	ПРН 3, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 15.	Зоологія безхребетних
ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8. ФК 6, ФК 7.	ПРН 13, ПРН 18.	Систематика рослин
ЗК 2, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 13, ПРН 14.	Зоологія хребетних
ЗК 2, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9. ФК 3.	ПРН 2, ПРН 13, ПРН 23.	Мікологія
ЗК 2, ЗК 6. ФК 1, ФК 5, ФК 11.	ПРН 2, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 13.	Анатомія людини
ЗК 1, ЗК 2, ЗК 6. ФК 3, ФК 14.	ПРН 16, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20 .	Вікова та педагогічна психологія
ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8. ФК 6, ФК 9.	ПРН 13, ПРН 19.	Психологія спілкування
ЗК 2, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 13, ПРН 14.	Теорія та історія педагогіки
ЗК 2, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9. ФК 3.	ПРН 2, ПРН 13, ПРН 23.	Психологія
ЗК 2, ЗК 6. ФК 1, ФК 5, ФК 11.	ПРН 2, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11.	Вікова фізіологія та шкільна гігієна
ЗК 1, ЗК 2, ЗК 6. ФК 3, ФК 9, ФК 12, ФК 14.	ПРН 16, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20 .	Методика навчання біології та природознавства
ЗК 1, ЗК 2, ЗК 6. ФК 3, ФК 9, ФК 12, ФК13.	ПРН 16, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20 .	Методика вивчення шкільного курсу «Здоров'я, безпека і добробут»
ЗК 1, ЗК 2, ЗК 6. ФК 3, ФК13.	ПРН 16, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20 .	Соціальна психологія
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Охорона праці та безпека життєдіяльності
ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8. ФК 6, ФК 9.	ПРН 13, ПРН 19.	ІК технології в галузі
ЗК 2, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 13, ПРН 14.	Фізіологія людини і тварин
ЗК 2, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9. ФК 3.	ПРН 2, ПРН 13, ПРН 23.	Фізіологія рослин
ЗК 2, ЗК 6. ФК 1, ФК 5, ФК 11.	ПРН 2, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11.	Генетика з основами селекції
ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8. ФК 6, ФК 9.	ПРН 13, ПРН 19.	Основи сільського господарства
ЗК 2, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 13, ПРН 14.	Гістологія з основами цитології та ембріології
ЗК 2, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9. ФК 3.	ПРН 2, ПРН 13, ПРН 23.	Ґрунтознавство
ЗК 2, ЗК 6. ФК 1, ФК 5, ФК 11.	ПРН 2, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11.	Основи психологічного консультування
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Психодіагностика
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Методика роботи психолога
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Біотехнологія та генна інженерія
ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8. ФК 6, ФК 9.	ПРН 13, ПРН 19.	Загальна екологія
ЗК 2, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 13, ПРН 14.	Історія психології
ЗК 2, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9. ФК 3.	ПРН 2, ПРН 13, ПРН 23.	Неорганічна хімія
ЗК 2, ЗК 6. ФК 1, ФК 5, ФК 11.	ПРН 2, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11.	Біоорганічна хімія
ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8. ФК 6, ФК 9.	ПРН 13, ПРН 19.	Здоров'я людини та здоровий

		спосіб життя
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Мікробіологія з основами вірусології та імунології
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Фізичне виховання
Практична підготовка ОП		
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Навчальна практика з ботаніки та зоології
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Навчальна професійно-орієнтована практика
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Навчальна (педагогічна) практика
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Навчальна предметна практика.
ЗК 1, ЗК 5, ЗК 10. ФК 6.	ПРН 1, ПРН 22, ПРН 23.	Виробнича практика

5. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми проводиться згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про Європейську кредитно-трансферну систему навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» та інших нормативно-правових актів.

Атестація випускників ОП здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи і випускного екзамену з психології та завершується видачею документу державного зразка про присудження освітнього ступеня бакалавр. Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої теоретичної або практичної задачі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Кваліфікаційна робота здобувача освітнього ступеня бакалавр має бути результатом самостійного наукового дослідження з експериментальною складовою. Перед захистом випускні кваліфікаційні роботи проходять обов'язкову перевірку на наявність академічного плагіату. Роботи, виконані не самостійно, а також ті, що не пройшли перевірку або мають понад 25% неоригінального тексту, до захисту не допускаються. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Атестація проводиться відкрито і публічно.

6. Структурно-логічна схема освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Психологія»

Семестр	Назва і код навчальної дисципліни		
	Обов'язкові компоненти ОП		
I	Історія та культура України ОК 01 Українська мова за професійним спрямуванням ОК 02	Загальна екологія ОК 31 Охорона праці та безпека життєвості ОК 19 Вікова фізіологія та шкільна гігієна ОК 15	Гістологія з основами цитології та ембріології ОК 25 Анатомія і морфологія рослин ОК 05 Зоологія безхребетних ОК 06
II	ІКТ технології в галузі ОК 20 Іноземна мова ОК 03	Анатомія людини ОК 10 Фізичне виховання ОК 35 Психологія ОК 14	Систематика рослин ОК 07 Зоологія хребетних ОК 08 Навчальна практика з ботаніки і зоології ПП 01
III		Вікова та педагогічна психологія ОК 11	Грунтознавство ОК 26 Мікологія ОК 09 Неорганічна хімія ОК 33
IV	Іноземна мова ОК 03 Теорія та історія педагогіки ОК 13 Курсова робота з психологічних дисциплін	Методика вивчення шкільного курсу «Здоров'я, безпека і добробут» ОК 17	Основи сільського господарства ОК 24 Навчальна професійно-орієнтована практика ПП 02
V	Філософія ОК 04 Курсова робота з педагогіки або психології	Психологія спілкування ОК 12 Основи психологічного консультування ОК 27 Психодіагностика ОК 28	Методика навчання біології та природознавства ОК 16 Навчальна (педагогічна) практика ПП 03
VI		Методика роботи психолога ОК 29 Соціальна психологія ОК 18 Методика навчання біології та природознавства ОК 16	Фізіологія людини і тварини ОК 21 Фізіологія рослин ОК 22 Навчальна предметна практика ПП 04
VII	Курсова робота з біологічних дисциплін	Методика роботи психолога ОК 29 Виробнича (педагогічна) ПП 05	Фізіологія людини і тварини ОК 21 Генетика з основами селекції ОК 23 Біорганічна хімія ОК 34
VIII		Історія психології ОК 32 Кваліфікаційна робота або кваліфікаційний іспит з фаху	Біотехнологія та генна інженерія ОК 30 Виробнича практика ПП 05

7. Матриця відповідності програмних компетентностей (загальних та фахових) компонентам освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Психологія»

[illegible]

8. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Психологія»

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН14	ПРН15	ПРН16	ПРН17	ПРН18	ПРН19	ПРН20
ОК01	+															+		+		
ОК02				+				+				+	+							
ОК03		+																	+	
ОК04				+				+		+										
ОК05						+			+											
ОК06				+				+										+		+
ОК07		+		+				+			+			+						
ОК08				+				+												
ОК09																				
ОК10													+							
ОК12																+				
ОК13							+			+							+			
ОК14					+															
ОК15													+							
ОК16															+					
ОК17														+						
ОК18										+									+	+
ОК19																	+			
ОК20	+																			
ОК21				+				+				+								
ОК22																			+	
ОК23		+		+		+		+												
ОК24									+											
ОК25				+				+										+		
ОК26				+				+												+
ОК26				+				+												
ОК27	+																			
ОК28						+				+		+								
ОК29							+									+				
ОК30																	+			
ОК31				+																
ОК32		+										+								
ОК33															+					
ОК34	+													+						
ОК35							+			+									+	
ОК36																				
ОК37																				
ПП.01																	+			
ПП.02	+																			
ПП.03				+				+				+								
ПП.04																			+	
ПП.05				+				+												

Керівник проєктної групи
(гарант освітньо-професійної програми)

Ірина МИКОЛАЙКО

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] (у ред. від 26.02.2021). <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] (у редакції від 01.01.2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс] (зі змінами у редакції від 01.08.2020). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
4. Постанова КМУ від 30.12.2015 №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#Text>
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/vishaosvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstvaosviti-i-nauki-ukrayini/metodichnirekomendaciyi-vo-11>
6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
9. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n37>
10. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>
11. Положення «Про освітні програми Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини». Наказ №268 о/д від 04.03.2021.